

Sygn. akt VIII Pz 18/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

po rozpoznaniu sprawy 11 maja 2015 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie I. W.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o przywrócenie do pracy, o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przywrócenie do pracy

na skutek zażalenia pozwanej

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 3 grudnia 2014 sygn. akt VI P 390/13

w przedmiocie oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. VIII Pz 18/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił wniosek pozwanej (...) sp. z o.o. w G. o zwolnienie od kosztów sądowych. Na uzasadnienie swojego stanowiska Sąd pierwszej instancji powołał artykuł ust. 103 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Opłata od apelacji została określona na kwotę 7080 zł. Na podstawie dokumentacji złożonej przez pozwaną, Sąd doszedł do wniosku, że nie wykazała ona przesłanki zwolnienia osoby prawnej od kosztów sądowych, a mianowicie braku środków na pokrycie tych kosztów. Sąd zwrócił uwagę, że pomimo wykazanej straty w bilansie na dzień 30 września 2014 roku w kwocie 46 380 zł 64 grosze, posiada ona należności w łącznej kwocie 4 237 683 zł, 93 grosze oraz zobowiązania w 3 545 248 zł 22 gr. W przeważającej części należności pozwanej określone są jako płatne w terminie i wobec spółki nie toczą się żadne postępowania egzekucyjne. W dniu 22 października 2014 roku pozwana odnotowała wpływ środków w kwocie 149 756 zł 75 gr i dalsze wpływy w dniach 28 i 29 października 2014 roku. Mimo wydatków pozwana posiada środki na pokrycie opłaty od apelacji, co wynika również z rachunku prowadzonego w euro. W oparciu o tak zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał, że brak jest podstawy do zwolnienia pozwanej od opłaty od apelacji. Z samego faktu możliwości powstania w przyszłości zobowiązania wobec Obowiązkowej Kasy Urlopowej w Niemczech nie wynika brak możliwości pozwanej do pokrycia kosztów sądowych na obecnym etapie sprawy. Skoro nie można domniemywać

braku środków na pokrycie opłaty, a fakt ten powinien być udowodniony przez stronę, to wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych (opłaty od apelacji) winien być ulec oddaleniu.

W zażaleniu (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. w wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie pozwanej od kosztów sądowych względnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania. Zarzuciła naruszenie artykułu 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wobec nieuzasadnionego przyjęcia, że pozwana nie wykazała iż nie ma dostatecznych środków na uiszczenie opłaty od apelacji, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie oraz przedłożony wraz zażaleniem wskazuje, że pozwana wykazała powyższą okoliczność, wobec czego sąd pierwszej instancji powinien był uwzględnić wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Zarzuciła również naruszenie przepisów prawa procesowego a to art. 233 § 1 w k.p.c. , ponieważ analiza dowodów zgromadzonych w sprawie i przedłożonych z zażaleniem winna skutkować przez sąd uznaniem, iż materiał zgromadzony w sprawie uzasadnia przyjęcie, że pozwana nie posiada środków na pokrycie kosztów opłaty sądowej od apelacji. Pozwana wykazywała stratę w bilansie na poziomie 46 380 zł 64 gr, a fakt że posiadała należności przewyższające zobowiązania nie pozwala na przyjęcie że miała efektywne aktywa, z których mogłaby zapłacić opłatę od apelacji wysokości 7080 zł. Brak zaległości w regulowaniu na bieżąco swoich należności nie powinien stanowić argumentu przemawiającego za odmową zwolnienia pozwanej z kosztów sądowych, zwłaszcza że sytuacja finansowa pozwanej nie pozwala na uiszczenie tak wysokiej opłaty sądowej. Nie było możliwe zarezerwowanie środków na dokonanie opłaty od apelacji ponieważ natychmiast musiały być regulowane należności pozwanej. Nie do przyjęcia jest model na który pośrednio wskazuje Sąd pierwszej instancji, polegający na tym że pozwana zamiast regulować swoje wymagalne zobowiązania przekazuje kwoty na poczet opłaty sądowej. Nadto pojawiły się nowe okoliczności a o wezwaniu od Obowiązkowej Kasy Urlopowej w Niemczech (...) nakazujące wyliczenie i wpłacenie do dnia 19 stycznia 2015 roku składek za okres od 1 stycznia 2012 do 31 lipca 2014 roku w wysokości 478 184,24 EUR . Wezwanie Obowiązkowej Kasy Urlopowej doprowadziło do zwołania przez zarząd nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników, którzy 2 stycznia 2015 roku podjęli decyzję o rozwiązaniu spółki i rozpoczęciu procesu jej likwidacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega oddaleniu.

Sąd II instancji nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego postanowienia. Podziela ocenę stanu faktycznego oraz motywy oddalenia wniosku o zwolnieniu od uiszczenia kosztów sądowych (opłaty od apelacji).

Zwolnienie od kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy. Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które ze względu na trudną sytuację materialną nie mogą ich ponieść.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Zgodnie z ustalonym orzecnictwem sądowym obowiązek ów należy rozumieć jako obowiązek wykazania trwałej niemożności uzyskania środków na uiszczenie kosztów sądowych. (por. wyrok SA w Rzeszowie sygn. IIII AUz 26/13 , III AUz 28/13). W niniejszej sprawie taka okoliczność nie zachodzi .Pozwana przyznała, że regulowała na bieżąco swoje należności, a Sąd ustalił, że na rachunki wpływały dalsze wierzytelności. Nie zachodziła więc trwała niemożność uzyskania środków na opłacenie apelacji. .

Należy zwrócić uwagę, że strona pozwana najpóźniej w styczniu 2014 roku dowiedziała się toczącym się postępowaniu .Od tego momentu winna była uwzględnić ewentualne koszty sądowe w racjonalnym planowaniu wydatków. Sąd pragnie przytoczyć postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 19 lutego 2013 roku w sprawie IIII AUz 27/13 zgodnie z którym „strona, która realizuje swoje zobowiązania w taki sposób, że wyzbywa się zdolności do zapłaty kosztów sądowych - preferencyjnie traktując inne zobowiązania - nie może prawnie skutecznie podnieść zarzutu, iż odmowa zwolnienia jej od kosztów sądowych jest ograniczeniem dostępności do realizacji jej praw przed sądami.” Obowiązek uiszczenia opłaty od apelacji winien być traktowany na równi z obowiązkiem uiszczenia

innych należności. Fakt, że koszty działalności gospodarczej strony przewyższają jej przychody generując stratę nie podważa możliwości poniesienia przez nią opłaty od apelacji. Występowanie straty nie świadczy o tym, że strona nie dysponuje środkami koniecznymi do pokrycia kosztów sądowych. Osoba prawna ubiegająca się o zwolnienie jej od kosztów sądowych powinna wykazać, że nie ma środków na ich poniesienie, a pozwana takiej okoliczności nie wykazała.

Warto również zwrócić uwagę na postanowienie SA w Rzeszowie z dnia 14 lutego 2014 roku sygn. I ACz 11/14, że „nawet upadłość osoby prawnej nie jest wystarczającą przesłanką dla uwzględnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, zwolnienie upadłego przedsiębiorstwa od kosztów sądowych uzależnione jest bowiem od wykazania, że jego efektywne aktywa (gotówka, towary itp.) nie wystarczą na pokrycie kosztów. Również ogłoszenie likwidacji spółki nie jest równoznaczne z niemożnością uiszczenia opłaty. Przy ocenie żądania zwolnienia od kosztów sądowych istotny jest nie tylko stan majątkowy strony w chwili rozstrzygnięcia wniosku o zwolnienie czy też orzekaniu o żądaniu, lecz także możliwość zaoszczędzenia na opłatę sądową od chwili, gdy strona musiała się już liczyć z możliwością powstania obowiązku uiszczenia opłaty.

Zażalenie jako bezpodstawne oddalono w oparciu o art. art. 397 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c.

(-) SSO Teresa Kalinka